

Základní informace o golfu pro začátečníky

Na golfovém hřišti se nacházejí překážky, hranice hřiště a různé další situace, do kterých se hráč golfu běžně dostává během hry. Znalost pravidel Vám pomůže rychle a úsporně situaci vyřešit, naopak cena za neznalost pravidel je poměrně vysoká. V tomto přehledu se budeme zabývat těmi nezákladnějšími pravidly od místa, kde se začíná hrát, přes pořadí hry, až po časté situace při hře.

Pravidla pro oblékání (Dress Code)

I když se nejedná o oficiální pravidlo, tzv. Dress code je velmi důležitou součástí golfové etikety. Pro hru na golfovém hřišti platí tyto základní požadavky:

- Tričko s límečkem (ne „fotbalová“ trička s nápisy nebo tílka). U žen určitě ne topy s úzkými ramínky, naopak sportovní tílka se širokými ramínky jsou v pořádku. Ideální je však polo tričko s límečkem, protože neodhaluje ramena, záda.
- Plátěné kalhoty nebo kraťasy sahající ke kolenům (rozhodně ne modré jeans a krátké „plážové“ šortky nebo běžecké trenky). U žen jsou v pořádku kromě kalhot také sportovní sukně nebo kraťasy i kratší délky než ke kolenům.
- Ideálně golfová obuv, jinak volnočasová obuv s mírně profilovanou podrážkou (ne obuv s hrubou nebo naopak hladkou podrážkou, např. pohorky, polobotky, tenisky nebo sandále).

Dress code je na některých tradičních hřištích přísnější, jinde naopak méně přísný, výše uvedená základní pravidla však jistě postačí ve většině situací.

Takhle ano...

...a takhle ne

Jaké potřebujete golfové vybavení?

- Sadu golfových holí ve vlastním bagu (bag = vak na hole). Maximální povolený počet golfových holí je 14, nezáleží však na tom, kterých 14 holí, výběr záleží na Vás.
- Dostatečný počet golfových míčků a tees (tee = podstavec pro míč zapíchnutý do země, který se používá při úderu z odpaliště). Doporučujeme mít s sebou minimálně 8 míčků.
- Vždy mějte u sebe tzv. pitch tool (česky „vypichovátko“), což je nástroj pro opravu stop po dopadu míče na jamkovišti (green), dále mějte u sebe minci pro značení míčku na greenu a také tužku a lihovou fixu pro označení Vašeho golfového míčku.
- Velmi užitečnou pomůckou je golfová rukavice, i když není povinné ji mít.

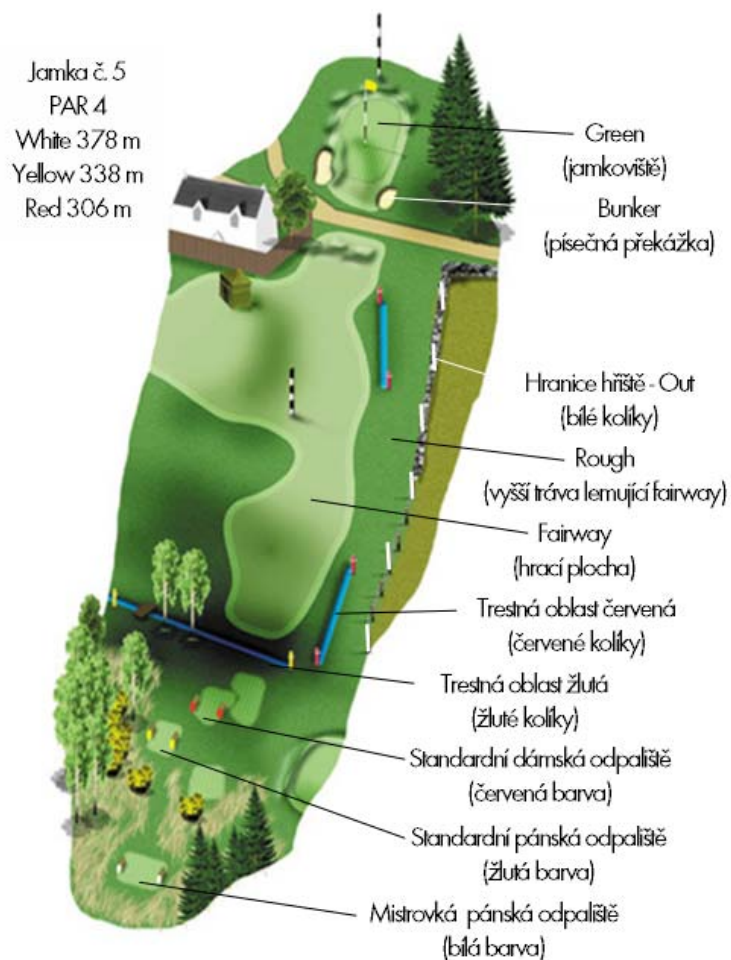
Obr. Umístění míčku na týčko na odpališti

Golfové hřiště (Golf Course)

Kouzlo golfu je v různorodosti golfových hřišť, každé je originál a jeho ráz odráží krajinu, ve které se nachází.

Nákres golfové dráhy s popisem základních součástí

Nákres golfového hřiště s 18 herními drahami

HOLE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	OUT	
YARDS	410	575	350	205	435	180	355	550	430	3,485	
PAR	4	5	4	3	4	3	4	5	4	36	

HOLE	10	11	12	13	14	15	16	17	18	IN	TOTAL
YARDS	485	455	155	485	405	500	170	425	405	3,500	6,985
PAR	4	4	3	5	4	5	3	4	4	36	72

Vysvětlivky:

Hole golfová dráha (používá se i výraz „jamka“)

Yards délka jamky v yardech (na českých hřištích v metrech)

PAR norma jamky = předepsaný počet úderů, na kterou se daná golfová dráha (jamka) má zahrát (rozlišujeme PAR 3, 4 a 5 – podle délky dané dráhy).

Celkový PAR hřiště je součet PARů jednotlivých jamek a činí 72.

Na obrázku vidíte, že jednotlivé jamky jsou různě dlouhé, jsou označeny čísly od 1 do 18, mají různý tvar – většinou mírně zahnutý (tzv. dogleg) a jsou na nich různě rozmístěny golfové překážky (písečné překážky, rough, červené a žluté trestné oblasti, atd...).

Odpaliště (Tee Box)

- Odpaliště je vyznačeno dvěma značkami, jejichž spojnice tvoří pomyslnou „startovní čáru“. Odpaliště je na každé herní dráze několik za sebou, jsou odlišeny barvami a jsou určeny pro různé kategorie hráčů: juniorská a dámská (červená barva), mistrovská dámská (modrá barva), pánská (žlutá barva) a mistrovská pánská odpaliště (bílá barva).
- První odpal na každé golfové dráze se tedy hraje z těchto odpališť, resp. každý hráč hraje ze „svého“ odpaliště (např. muži ze žlutého a ženy z červeného odpaliště). Míč je nutné umístit vždy za pomyslnou startovní čáru, což je spojnice obou značek, které označují odpaliště. Omezena je i maximální vzdálenost, do které smíte umístit míč za tuto pomyslnou startovní čáru, tato vzdálenost je dvě délky golfové hole. Vznikne Vám tedy jakýsi odpalovací obdélník/box viz obrázek níže.
- Na každém odpališti můžete použít podstavec pod míček, tzv. tee (česky „týčko“).
- V závislosti na délce golfové dráhy se snažíte buď o zásah herní plochy (fairway) na delší golfové dráze nebo rovnou o zasažení jamkoviště (green) na kratší dráze.
- Pořadí hry je takové, že na prvním odpališti začíná hráč, který je papírově nejlepší, tedy má nejnižší golfový hendikep (HCP). Na dalších odpalištích je pořadí vždy podle výsledku z předchozí jamky, začíná tedy hráč, který dosáhl na předchozí dráze nejnižšího skóre.
- Před hrou je nutné nahlásit spoluhráčům název a číslo golfového míčku, se kterým budete hrát, aby se vyloučilo, že v průběhu hry odehrajete cizí míč. Míč můžete případně ještě unikátně označit lihovou fixou (povinné v soutěžním golfu).

Hrací plocha (Fairway)

- Hrací plocha (fairway) je nakrátko posekaná plocha, která tvoří golfovou dráhu. Hrací plocha je obecně vzato cílem pro odpal z odpaliště. Pokud zasáhnete levý nebo pravý okraj hrací plochy, můžete se dostat do tzv. rafu (viz níže) nebo do různých překážek.
- Hrací plocha (fairway) je zpravidla dobře viditelná díky své světlejší zelené barvě než okolní tmavší a tedy vyšší tráva (raf). Většinou se na hrací ploše vyskytují i světlejší a tmavší pruhy od sekaček.
- Pořadí na hrací ploše (tedy při druhé ráně po prvním odpalu všech hráčů z odpaliště) je takové, že na řadě je vždy ten hráč, jehož míč je nejdále od vlajky/jamky. Toto pořadí hry zajišťuje nejlepší přehled o hře pro všechny hráče a také nejvyšší možnou bezpečnost při hře.

Raf (Rough)

- Rough (počeštěno jako „raf“) je obecně vyšší tráva, která po obou stranách lemuje fairway.
- Pokud zahrajete míček do rafu, není za to udělena žádná penalizace (v golfu se penalizací rozumí zpravidla připočítání 1 trestného úderu), ale následující úder z rafu bude pravděpodobně obtížnější...

Písečná překážka (Bunker)

- Bunker je uzavřená oblast s pískem, která je zřetelně viditelná. Na některých hřištích se vyskytují i pouštní oblasti, které mají odlišná pravidla.
- Bunker je považován dle pravidel za tzv. překážku, takže hra z písku má trochu odlišná pravidla než běžný úder z trávy. Nejdůležitější je vědět, že při hře z písku se nesmíte před úderem dotknout hlavou hole písku. To znamená dát si pozor na dvě věci - nesmíte provést cvičný švih, při kterém byste zasáhli písek, a při přípravě na vlastní úder nesmíte hlavu hole položit za míček do písku (tedy tzv. založit hůl, což se běžně dělá při standardním úderu z trávy). Pokud tato pravidla porušíte, obdržíte penalizaci ve výši 2 trestných úderů, které si připočtete k výsledku.
- Po odehrání úderu velí etiketa uhrabat po sobě písek pomocí hrábí, které jsou k dispozici u každého bunkeru, abyste jej uvedli do původního stavu a nezanechali v něm zejména stopy podrážek nebo stopu po odpalu.

Žluté a červené trestné oblasti

Trestné oblasti jsou oblasti (velmi často vodní plochy), které jsou vyznačeny červenými nebo žlutými kolíky (na vrcholných soutěžích jsou kolíky často nahrazeny žlutou nebo červenou čarou v trávě, viz obr. níže). Pro každou barvu platí mírně odlišná pravidla.

Pokud zahránete míč do trestné oblasti ohraničené žlutými kolíky máte následující 3 možnosti, jak pokračovat dále:

1. Míč můžete po Vašem uvážení hrát běžným způsobem dál, tedy tak, jak leží.
2. Spustit nebo-li „dropnout“ (z anglického slova „drop“ = spustit) a hrát nový míč z původního místa, odkud jste zahráli míč do trestné oblasti (penalizace: 1 trestná rána).
3. Spustit a hrát nový míč za trestnou oblastí do libovolné vzdálenosti, ale pouze na pomyslné přímce, která prochází dvěma body, kterými jsou vlajka a místo, kde míč přeletěl hranici trestné oblasti (penalizace: 1 trestná rána).

Trestná oblast ohraničená červenými kolíky Vám umožňuje použít všechny tři výše uvedené varianty řešení + jednu variantu navíc:

1. Můžete navíc spustit (drop) nový míč do vzdálenosti dvou délek golfové hole od bodu, kde míč přeletěl hranici této trestné oblasti s tím, že nové místo nesmí být blíže k jamce (penalizace: 1 trestná rána).

Obr.: Hrát beztrestně míč dál (tedy rovnou z trestné oblasti tak jak leží) může v rukou těch nejlepších vypadat i takto, rozhodnutí je jen na Vás ☺.

Nehratelný míč, půda v opravě, pohyblivé a nepohyblivé závady, volné přírodní předměty

Během hry se může Váš míč ocitnout v dalších zajímavých situacích, které musíte správně vyhodnotit a vědět, jak ji řešit a zda nastane penalizace nebo ne.

Nehratelný míč

Pokud se Váš míč ocitne v přírodních prvcích, zejména v hustém křoví, ve velmi vysoké trávě, těsně u stromu nebo v jeho kořenech a Vy usoudíte, že je nemožné pokračovat ve hře, můžete jej prohlásit za tzv. „nehratelný míč“ a můžete jej umístit třemi způsoby do hratelné pozice a pokračovat ve hře (budete za to penalizováni 1 trestným úderem). Prvním způsobem je spuštění míče (drop) do vzdálenosti dvou délek golfové hole od stávající pozice míčku jakýmkoliv směrem, ale nové místo nesmí být blíže k jamce. Druhým způsobem je spuštění (drop) míčku směrem dozadu, a to neomezeně daleko (měli byste se zhruba pohybovat po přímce, která spojuje jamku a místo, kde míč ležel). Třetí způsob je opakování úderu z posledního místa (resp. co nejbliže tomu místu), odkud jste míč zahráli do oné nehratelné pozice. Je zcela na Vás, kterou variantu zvolíte – podle její výhodnosti v konkrétní situaci.

Půda v opravě (modré kolíky)

Na hřišti se občas vyskytují místa, která jsou označena modrými kolíky, fáborky nebo modrými čarami na zemi. Jedná se o tzv. půdu v opravě (rekonstrukce hřiště, spadlý strom, poškozené hřiště, tvrdá vyschlá místa v létě, bláto, atd.) a z takové zóny můžete míč vyjmout a přemístit bez penalizace. Má to opět určený způsob: označíte týčkem nebo mincí nejbližší místo, které je již mimo půdu v opravě a zároveň není blíže k jamce. Od tohoto nového bodu míč spustíte (drop) do délky 1 golfové hole, můžete jakýmkoliv směrem, ale opět platí, že ne blíže k jamce. V tomto případě bez penalizace.

Pohyblivé a nepohyblivé závady

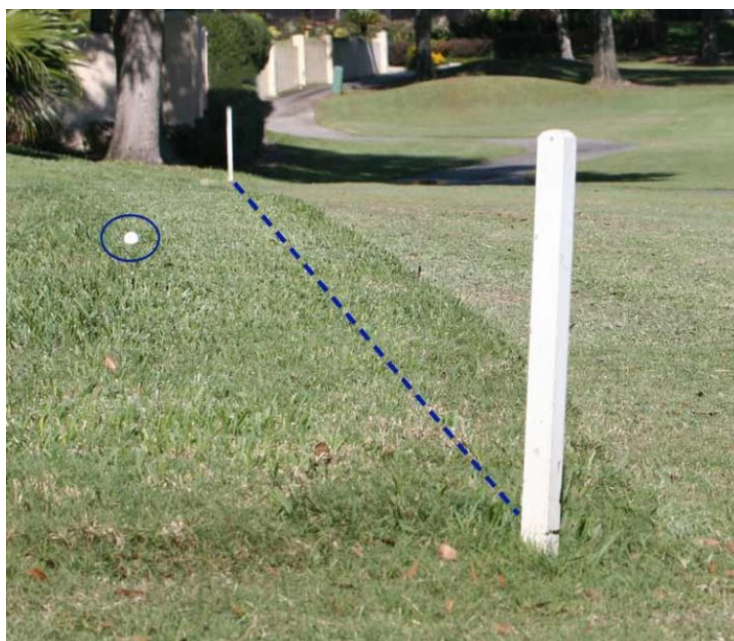
Tzv. „závady“ vadí ve hře a jsou to objekty, které vyrobil člověk. Jelikož je golf přírodní hra, od všeho, co vytvořil člověk, máme možnost míček posunout pryč, pokud s objektem nelze hnout, případně objekt odstranit, pokud je mobilní. Odtud dělení na pohyblivé a nepohyblivé závady. Příklad pohyblivých závad: všechny kolíky na hřišti s výjimkou bílých kolíků – výjimky existují přece všude :-), hrábě u písečné překážky, atd. Pohyblivé závady tedy jednoduše odstraníme a pokračujeme bez jakékoliv penalizace dále. Příklad nepohyblivých závad: lavička, koš na odpadky, tribuna, sprinklery, rozvodné skříně, atd. Od nepohyblivých závad posuneme míč takto: označíte týčkem nebo mincí nejbližší místo, které již mimo nepohyblivou závadu a zároveň není blíže k jamce. Od tohoto nového bodu míč spustíte (drop) do délky 1 golfové hole, můžete jakýmkoliv směrem, ale opět platí, že ne blíže k jamce. V tomto případě také samozřejmě bez penalizace.

Volné přírodní předměty

Pokud Vám při hře vadí listy, větvičky, šišky, klacíky, seno (vadí v zaujetí postoje nebo leží na míčku nebo kolem něj), můžete je odstranit bez penalizace. Pozor ale na dvě věci – míč se nesmí při odstraňování pohnout a dále nesmíte nic trhat – přirostlé rostliny nejsou volné přírodní předměty!

Míč mimo hranice hřiště (Out Of Bounds)

- Míč je mimo hranice hřiště (tedy „out“) tehdy, pokud jej zahránete za hranice golfového hřiště, které jsou označeny bílými kolíky.
- Pokud je Váš míč „out“, máte jedinou možnost řešení, a tou je opakování úderu z místa, které je co možná nejbližší místu původního odpalu, odkud jste zahráli míč out (penalizace: 1 trestná rána).
- Pokud Váš míč zůstane ležet ještě v pořádku v rámci hrací plochy, ale bílé kolíky, případně třeba plot, který tvoří hranici hřiště, Vám brání v zaujetí postoje nebo náprahu, musíte hrát míč tak, jak leží, případně použít pravidlo „Nehratelný míč“ (viz dále), nemáte totiž nárok na žádnou jinou úlevu.

Jamkoviště (Green)

- Jamkoviště (green) je finální plocha, která má kruhový tvar s nejnižší posekanou trávou a na které je umístěna jamka označená vlajkou.
- Jakmile je Váš míč na greenu, pro další údery na něm použijte golfovou hůl zvanou putter (vypadá jako minigolfová hůl). Při hře na greenu nemusí být odstraněna z jamky vlajka. Pokud máte ale pocit, že Vám vlajka v jamce bude spíše vadit (např. ve větru), můžete ji odstranit nebo požádat spoluhráče, aby ji odstranil.
- Míč po sobě po dopadu na green často zanechá jamku, která se nazývá pitch-mark. Je velmi důležité vědět, že musíme pokaždé vyvinout maximální úsilí tuto jamku po svém míčku opravit nástrojem zvaným vypichovátko (pitch tool), které je spolu s oficiální brožurkou s golfovými pravidly povinnou výbavou. Pokud byste vypichovátko náhodou ztratili, lze jamku po dopadu míče opravit i tyčkem.

Formáty hry

Pro začátečníky, kteří jen pomalu sbírají odvahu pustit se do svého prvního golfového turnaje máme dobré zprávy. Ani v klasickém golfovém turnaji nebudete vystaveni konfrontaci s hráči, kteří jsou výrazně lepší než Vy, protože se startuje postupně od papírově nejlepších podle HCP až po začátečníky. Vždy se tedy ve Vaší herní skupince (flight) i ve skupinkách před Vámi a po Vás budou vyskytovat hráči s podobnou herní úrovní. Navíc hned po prvním odpalu z Vás spadnou zbytky nervozity a budete si hru užívat ☺. Dobré je také mít na paměti, že hrajete v podstatě sami za sebe a kromě špičkování se s přáteli nikdo jiný Váš herní výsledek „neřeší“. Při hře navíc pochopíte, že dodržování pravidel, golfové etikety, interakce s ostatními hráči, neničení hřiště, atd. dělá golf golfem mnohem více než výsledek...

- Nejlepším startovacím turnajem pro začátečníky je formát zvaný *Texas Scramble*. V tomto formátu tvoří celý flight jeden tým, který hraje společně a dosahuje jednoho společného výsledku – všichni hráči totiž odehrají z odpaliště svůj míč a poté se vybere nejlépe ležící míč. Ostatní míče se cestou zvednou a všichni hrají z pozice toho nejlépe položeného míče. Tento princip se neustále opakuje až do jamky. Na jednotlivci tedy neleží tíha odehrání všech úderů, protože při špatné ráně se nic neděje, bude se hrát z pozice někoho jiného a dobrou ranou mohou jen přispět k výsledku týmu.
- Dalším velmi častým typem hry je tzv. *Stableford*. Jedná se již o turnaj, kdy hráč hraje sám za sebe. Tento formát je ale založen na přidělení určitého počtu bodů za dosažený počet úderů na každé dráze, přičemž záleží navíc na aktuální úrovni hráče, tedy výši jeho HCP, obtížnosti jednotlivých golfových drah i celého golfového hřiště. Jedná se o příjemný formát hry pro začátečníky, protože nemusí dohrávat dráhu, pokud již mají jistý zisk 0 bodů.
- Další běžný typ hry je tzv. hra na rány (*Stroke play*). V tomto formátu hry si počítáme všechny zahrané údery včetně trestných úderů, zapisujeme je do skórkarty (score card) a vznikne tzv. *Brutto* výsledek nebo lze od výsledného součtu všech úderů odečíst náš aktuální hendikep (HCP) a vznikne tzv. *Netto* výsledek.
- Hra na jamky (*Match play*). Tento formát je soubojem dvou hráčů proti sobě, kdy se počítá, kolik vyhraných jednotlivých herních drah získá jeden hráč nad druhým.

Golf je hra, sport, zábava pro celou rodinu...

A toto Vás čeká...

Na shledanou na golfu!